

Təhsil müəssisələrinin saytları necə fəaliyyət göstərir?

Budəfəki araşdırmamız yerli təhsil idarəetmə orqanları və paytaxt məktəblərinin saytlarının fəaliyyətindəki ciddi problemləri üzə çıxardı

Dünyanın inkişaf etmiş bir çox ölkələrində olduğu kimi, Azərbaycanda da bu gün insanların böyük əksəriyyəti informasiyaları əsasən internet resurslarından əldə edir. Elə bu səbəbdən də ölkə Prezidenti Azərbaycanda informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı ilə bağlı mühüm layihələrə imza atıb. Dövlət başçısı ölkənin təhsil müəssisələrinin kompüterləşdirilməsi ilə bağlı imzaladığı tarixi sərəncamlarla bu sahədə İKT-nin inkişafına xüsusi önəm verdiyini sübut etdi. Təhsil Nazirliyi də bu addımların davamı olaraq, ötən il daha bir ilkə imza atdı. Nazirliyin təşəbbüsü və dəstəyi ilə ölkənin bütün yerli təhsil idarəetmə orqanlarında, yüzlərlə təhsil müəssisəsində rəsmi saytların yara-

rudan da, nümunəvi bir saytdır. Məlumatlar demək olar ki, hər gün yenilənir. Gündə orta hesabla, 3-4 yeni informasiya yerləşdirilir. Fotoşəkillərin, xəbərlərin keyfiyyətinə isə söz ola bilməz. İnformasiyaların hər biri jurnalistikanın tələb etdiyi formada, yüksək peşəkarlıqla hazırlanıb. Düşündük ki, baş idarənin saytı belədirsə, yəqin ki, məktəblərdə də bu işlər qaydasında olar. Elə bu düşüncə ilə paytaxt məktəblərinin saytlarını müşahidə etməyə başlayanda isə tamamilə fərqli bir mənzərənin şahidi olduq.

Bakı məktəblərinin saytlarına baxarkən məlum oldu ki, 60-a yaxın məktəbin saytında sonuncu məlumat 14 iyul 2016-cı il tarixində BŞTİ-nin saytıdan götürülmüş xəbərdir. Təxminən 40-dan çox məktəbdə

"Halloween" tədbiri keçirildi" adlı yazıda belə ifadə işlənmişdir: "Tədbiri A.Şahsənəm, Ə.Ülviyyə və Solmaz müəllimlər hazırlamışdılar". Təəssüf ki, bu məlumatı yerləşdirənlər bilmir ki, dilimizin orfoqrafıya lüğətində "müəllimə" adlı söz yoxdur, "müəllim" sözü var. Saytların əksəriyyətində belə səhvlərə rast gəlinir. Məsələnin mənfi tərəflərindən biri də ondan ibarətdir ki, məktəb rəhbərləri saytlara ümumiyyətlə nəzarət etmir. Əgər rəhbərlik tərəfindən sayta ciddi nəzarət olunsaydı, yəqin ki, bu səhvlər bizim kimi onların da diqqətini çəkər və qüsurlar tez aradan qaldırılardı. Nəticədə belə qənaətə gəlmək olar ki, bir çox məktəb rəhbərləri saytlara qarşı laqeydirlər. Görünür, onlar saytın fəaliyyətini əhəmiyyətli hesab etmirlər.

Digər rayon, şəhər təhsil idarə və şöbələrinin saytlarını araşdıranda isə regionlarda vəziyyətin daha acınacaqlı olduğunu gördük. Bu idarə və şöbələrin hər birinin tabeliyində onlarla tədris ocağı olduğu halda ay ərzində yalnız bir-iki məlumat yerləşdir-məklə kifayətlənirlər ki, həmin məlumatların da əksəriyyəti Təhsil Nazirliyinin saytıdan götürülən informasiyalardır. Əlbəttə, Təhsil Nazirliyinin saytında olan elə məlumatlar var ki, yerli saytlar da mənbəni göstərməklə bu resurslardan istifadə edə bilərlər. Lakin bu saytların fəaliyyəti təkcə rəsmi saytların məlumatlarını yerləşdirməkdənmi ibarətdir? Əlbəttə ki, xeyr. Əgər saytlar təkcə bu informasiyaları yaymaqla kifayətlənsələr, onda onların yaranmasına nə ehtiyac var idi?! Onsuz da internet vasitəsilə informasiya almaq istəyən şəxslər Təhsil Nazirliyinin saytına rahatlıqla daxil olub, oradan məlumatları əldə edərlər.

Yazıların texniki tərəflərinə gəldikdə isə şəkillərin əksəriyyəti keyfiyyətsizdir. Çoxlu sayda kobud orfoqrafik səhvlərə rast gəlinir. Kəlbəcər Rayon Təhsil Şöbəsinin saytı fəaliyyət göstərdiyi dövrdən bu günə qədər rayon təhsili ilə bağlı cəmi bir material yerləşdirib ki, bu yazıda da çox ciddi nöqsana yol verilib. Belə ki, yazının sərlövhesində xalq yazıçısı Anarın rayondakı 13 saylı məktəbin müəllimini təqaüdə layiq görməsi yazılısa da, həmin məlumatın içərisində tamamilə fərqli bir mövzudan - söz sənətinin qüdrətindən bəhs olunur. Ağdaş Rayon Təhsil Şöbəsinin saytında isə yazılıb: "Ağdaş şəhərində Azərbaycan Respublikasının yaranmasının 25-ci ildönümünü münasibətilə "Xəmsə" intellektual oyunu keçirildi". Nəzərə çatdıraq ki, söhbət dövlət müstəqilliyinin bərpasının

04 OKTYABR MÜƏLLİMLƏR GÜNÜNƏ AİD DİVAR QƏZETİ HAZIRLAMISLAR.

04 Oktyabr Müəllimlər Gününə aid divar qəzeti hazırlamışdı. Uşaqlar hazırladığı qəzetdə müəllimlər haqqında məqalə və şerlər yazmışlar.

"BAYRAQ MƏNLİVİMDİR, BAYRAQ KİMLİYİM" ADLI TƏDBİR KEÇİRİLMİŞDİR

Məktəbin akt zalında 9 noyabr Dövlət Bayrağı gününə həsr olunmuş "bayraq mənlivimidir, bayraq kimliyim" mövzusunda tədbir keçirilmişdir. Tədbirdə valideynlər və şagirdlər iştirak etmişlər. **Bayrağımızı** and yerli, müqəddəs bilən IV sinif şagirdləri öz məzmunlu və maraqlı çıxışları, Azərbaycan tarixinin şanlı səhifələri haqqında məlumatları ilə tamaşaçıların alqışlarını qazanmışlar. Dördüncülərin bayrağımız haqqında bu fikirləri xüsusilə yadda qalan olmuşdur. "Qədimdə insanlar öz tayfalarına bayraq seçirdilər. Bayrağa həm də sancaq deyirdilər. Qədimdə Türk sancağının üzərində qurd şəkli var idi. Azərbaycanın Dövlət bayrağı ilk dəfə 1918-ci il Noyabrın 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Hökumətinin qərarı ilə qəbul edilib.

Ürəngli bayrağımız 2-ci dəfə 1990-cu il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə keçirilən səsyaqla Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət bayrağı olaraq təsdiq edilib. 1991-ci il fevralın 5-də Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti "Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı haqqında" Qanun qəbul edərək onu Dövlət bayrağı elan edib. 2009-cu il noyabrın 17-də Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda Dövlət Bayrağı Gününün təsis edilməsi haqqında sərəncam imzalamışdır. Sərəncama əsasən hər il 9 noyabr Azərbaycanda Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd olunur. Mavi rəng - Azərbaycan xalqının türk mənşəli olmasını, Qırmızı rəng - müasir cəmiyyət qurmaq, demokratiyanı inkişaf etdirmək istəyini, Yaşıl rəng - islam sivilizasiyasına mənsubluğunu ifadə edir. Bayrağımız qürur mənbəyimizdir! Ulu öndər bayrağımız haqqında demişdir: "Azərbaycan bayrağı sadəcə bayraq deyil. O, bizim dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin rəmzidir." Ölkəmizdə bayrağa yüksək qiymət verilir. 2007 - ci il noyabrın 17 - də Bakıda Dövlət Bayrağı Meydanının yaradılması haqqında Prezident İlham Əliyev tərəfindən sərəncam imzalanıb. Meydanın təntənəli açılışı 2010 - cu il sentyabrın 1 - də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti c.a.ə. İlham Əliyev tərəfindən keçirilmişdir. Ginnes Dünya Rekordları Təşkilatı 2010 - cu il mayın 29 - u Azərbaycanın Dövlət bayrağı dirayini ən hündür bayraq dirayini olduğunu təsdiq edib." Daha sonra tədbir musiqi və rəqs nömrələri ilə davam etmişdir.

- Kəlbəcər Rayon Təhsil Şöbəsinin saytında yazının sərlövhesində xalq yazıçısı Anarın rayondakı 13 saylı məktəbin müəllimini təqaüdə layiq görməsi yazılısa da, həmin məlumatın içərisində tamamilə fərqli bir mövzudan - söz sənətinin qüdrətindən bəhs olunur.
- 126 nömrəli tam orta məktəbin saytında yerləşdirilmiş "Bayraq mənlivimidir, bayraq qürurum" sərlövəli kiçik bir yazıda 12 orfoqrafik səhv var.

dılmasına başlandı. Artıq xeyli müddətdir ki, rayon, şəhər təhsil şöbələrinin və paytaxtın orta ümumtəhsil müəssisələrinin rəsmi saytları fəaliyyət göstərir. Saytların yaradılmasında əsas məqsəd təhsil idarə və müəssisələrindəki yenilikləri, keçirilən tədbirləri, müəllim-şagird kollektivinin uğurlarını və digər mühüm məlumatları operativ olaraq ictimaiyyətə çatdırmaqdır. Bu informasiyalar həm də valideynlərin məktəbin fəaliyyəti ilə daha yaxından tanış olub, dəqiq məlumat ala bilməsinə hədəflənir. Axı məktəbdə, tədris prosesində baş verən ən son yenilikləri öyrənmək valideynin də haqqıdır. Bəs, görəsən bu saytların fəaliyyəti qənaətbəxşidirmi? Qeyd etdiyimiz və etmədiyimiz bir çox məsələlər haqqında informasiyalar saytlarda öz əksini tapırmı? Görülən işlərlə bağlı məlumatlar operativ şəkildə yerləşdirilibmi? Bu materialların işlənmə səviyyəsi necədir?

Suallarımıza cavab tapmaq məqsədilə rayon, şəhər təhsil şöbələrinin və paytaxtın orta ümumtəhsil müəssisələrinin rəsmi saytlarına nəzər saldıq, onların hər birini ayrı-ayrılıqda araşdırdıq. Ən son yerləşdirilən materialların tarixini, yazılarda orfoqrafik və üslub səhvlərini, şəkillərin keyfiyyətini nəzərdən keçirdik.

Elə ilk olaraq, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin (BŞTİ) saytıdan başladığı. Doğ-

isə sonuncu məlumat 18 oktyabr Müstəqillik Günü ilə bağlı keçirilən tədbir haqqındadır. Müşahidələrimiz göstərdi ki, əksər saytlarda yerləşdirilmiş informasiyaların təxminən 90 faizi Təhsil Nazirliyinin, yaxud BŞTİ-nin rəsmi saytlarından götürülən məlumatlardır. Diqqətimizi çəkən məsələlərdən biri də materialların vaxtından çox gec yerləşdirilməsi oldu. Məsələn, 166 nömrəli tam orta məktəbin saytında "Bilik günü" ilə əlaqədar keçirilən tədbir nə az, nə çox düz 40 gündən sonra, yəni oktyabrın 25-də sayta yerləşdirilib. 308 nömrəli məktəbin saytında da analoji hala rast gəlinir. Dövlət Bayrağı Gününə həsr olunmuş tədbir noyabrın 21-də sayta yerləşdirilib.

Bundan başqa, saytlarda yerləşdirilən yazılarda çoxlu sayda kobud orfoqrafıya və üslub səhvləri var. Şəkillər yararsızdır. Buna misal olaraq 126 nömrəli tam orta məktəbin saytını göstərmək olar. Saytda yerləşdirilən "Bayraq mənlivimidir, bayraq qürurum" sərlövəli kiçik yazıda 12 orfoqrafik səhv var. 130 nömrəli tam orta məktəbin saytında bir yazıya isə belə sərlövə qoyulub: "4 oktyabr müəllimlər gününə aid divar qəzeti hazırlamışlar". Düşünürük ki, bu lap kobud səhvdir. Sərlövəni yerləşdirən və ya ona nəzarət edənlər öz peşə bəyramlarının hansı gündə olduğunu belə səhv salırlar. 72 nömrəli məktəbin saytında isə

25-ci ildönümündən gedir. Düşünürük ki, bu da adi səhv deyil. Rayon təhsil şöbələrinin saytlarına baxanda bir fakt da nəzərimizdən qaçmadı. Belə ki, Ağdam, Zərdab, Cəlilabad, Zəngilan rayon təhsil şöbələrinin saytlarında yalnız Təhsil Nazirliyinin rəsmi informasiyaları yerləşdirilib. Bu saytlar fəaliyyəti dövründə bir dənə də olsun öz rayonları haqqında informasiya yerləşdirməyiblər.

Nəzərə çatdıraq ki, informasiyalar ictimaiyyətə dolğun şəkildə də çatdırılırmı. Məsələn, Şuşa RTŞ-nin saytında "Şuşa rayonunun ümumtəhsil məktəblərində "18 oktyabr - "Dövlət Müstəqillik Günü"nə həsr olunmuş silsilə tədbirlər keçirilib" sərlövəli yazıya baxanda məlum oldu ki, in-

formasiya cəmi bir cümlədən ibarətdir. Bundan başqa, Şuşa RTŞ-nin saytında öz rayonları ilə bağlı xeyli tədbirlər olmasına baxmayaraq saytda Xaçmazda keçirilən tədbir yerləşdirilib.

Araşdırmalarımızdan məlum oldu ki, təhsil idarə və müəssisə rəhbərləri saytlara ciddi nəzarət etmir. Onlar saytın nə qədər əhəmiyyətli olduğunu fərqinə varmırlar. Rayonda təhsillə bağlı baş verən yenilikləri, tədbirləri ictimaiyyətə çatdırmırlar. Nəticədə istər ictimaiyyət, istərsə də valideynlər təhsil prosesində baş verənlərdən xəbərsiz qalırlar.

Niyazi RƏHİMOV,
"Azərbaycan müəllimi"